

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОПОВНЕННЯ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В МЕЖАХ КОЖНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЗАГАЛЬНОЮ КОМПЕТЕНТНІСТЮ ВИПУСНИКА, ЯКА ПЕРЕДБАЧАЄ НАВИЧКИ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ

Олександр ПОПРОШАЄВ

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
м. Харків, Україна, e-mail: apoproshaev@gmail.com*

Вступ. Останнім часом загострилося питання про місце та роль навчальної дисципліни «Фізичне виховання» під час реформування системи вищої освіти України, а саме її перебудову відповідно до вимог європейського освітнього простору, упровадження автономії навчальних закладів тощо, передусім спрямоване на підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців, їх конкурентоздатності на ринку праці впродовж життя. Під час перебудови системи вищої освіти необхідно враховувати деякі особливості: по-перше, галузь фізичного виховання студентів в Україні та країнах Європи має значні відмінності в методологічних підходах до її формування, що потребує виваженого підходу до внесення змін і перехідного періоду; по-друге, ухвалюючи рішення щодо фізичного виховання, необхідно враховувати стан здоров'я української молоді. Отож очевидно, що під час реформ вкрай важливо, втілюючи нове, обов'язково зберегти власні здобутки [1–5].

Мета дослідження – на підставі аналізу нормативно-правових актів за 2016–2017 рр. довести необхідність введення до стандарту вищої освіти в межах кожної спеціальності компетентність випускника, яка передбачає навички рухової активності.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз чинних нормативно-правових актів за 2016–2017 рр. з метою визначення державної політики в цьому питанні.
2. Обґрунтувати необхідність введення до стандарту вищої освіти загальної компетентності, яка передбачає навички рухової активності.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення матеріалів наукової та методичної літератури.

Результати. За 2016–2017 рр. було ухвалено декілька важливих нормативно-правових актів, які спрямовані на створення в суспільстві умов до оздоровчої рухової активності та здорового способу життя. Серед них: Постанова Верховної Ради України від 19.10.2016 р. № 1695-VIII «Для забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади», у якій зазначено, що МОН України повинно передбачити у стандартах вищої освіти для першого (бакалаврського рівня) у межах кожної спеціальності наявність *компетентності випускника щодо здатності використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя*, а також відповідних результатів навчання, зокрема щодо виконання встановлених нормативів фізичної підготовленості тощо. Крім того, необхідно звернути увагу на наказ МОН України від 01.06.2016 р. № 600, яким затверджено Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, що серед переліку *загальних компетентностей випускника передбачають і навички рухової активності*, (це підтверджено й листом Міністерства освіти і науки України від 18.07.2016 р. № 1/11–9585 «Щодо фізичного виховання у вищих навчальних закладах»). Таким чином, ми бачимо, що в умовах децентралізації влади та автономії вищих навчальних закладів держава дає можливість серед переліку загальної компетентності випускника в стандартах вищої освіти передбачати і навички рухової активності.

Обговорення і висновки. Ураховуючи вищевикладене, пропонуємо освітню професійну програму (стандарт вищої освіти) для першого (бакалаврського) рівня в межах кожної спеціальності доповнити загальною компетентністю, яка передбачає навички рухової активності, а саме **здатність використовувати різні види та форми рухової активності для поліпшення працездатності, підготовки й самопідготовки до майбутньої професійної діяльності та ведення здорового способу життя.**

Вважаємо, що відповідно до зазначеної компетентності у стандартах вищої освіти (в її нормативному змісті) результатами навчання мають бути **знання** основ використання рухової активності для підтримання і зміцнення здоров'я та розуміння ролі фізичної культури в розвитку людини та підготовки фахівця; **уміння** використовувати й застосовувати різні види рухових дій для занять масовим спортом та оздоровчим фітнесом; **здатність** до використання засобів фізичної культури для підвищення рівня функціональних можливостей організму, розвитку фізичних якостей, досягнення особистих життєвих і професійних цілей, а також **виконання встановлених державних вимог до фізичного стану та фізичної підготовленості.**

Ключові слова: фізичне виховання, система освіти, реформування.

Список використаних джерел

1. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2004. – 384 с.
2. Мунтян В. С. Фізичне виховання у контексті положень нового закону України "Про вищу освіту" / В. С. Мунтян, В. І. Пліско // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – Чернігів, 2014. – Вип. 118, т. 1. – С. 222–226.
3. Попрошаєв О. В. Фізичне виховання в контексті інтеграції в загальноєвропейський освітній простір [Електронний ресурс] / О. В. Попрошаєв, О. А. Білик, М. В. Островський // Спортивна наука України. – 2015. – № 2. – С. 36–43.
4. Попрошаєв О. В. Визначення місця та ролі навчальної дисципліни "Фізичне виховання" в національній системі освіти / О. В. Попрошаєв, В. С. Мунтян, М. В. Островський // Спортивна наука України. – 2016. – № 3. – С. 3–8.
5. Попрошаєв О. Необхідність збереження навчальної дисципліни "Фізичне виховання" у ВНЗ в умовах реформування національної системи освіти / О. Попрошаєв // Молода спортивна наука України : зб. тез. – Львів, 2017. – С. 98–100.